

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Orlová-Lutyně, K. Dvořáčka 1230, okres Karviná

K. Dvořáčka 1230, 735 14 Orlová-Lutyně

Identifikátor školy: 600 136 701

Termín konání inspekce: 3. - 6. květen 2005

Čj:	n2-1141/05-005248
Signatura	kn3cy139

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Orlová-Lutyně, K. Dvořáčka 1230 (škola) je příspěvkovou organizací zřízenou Městem Orlová.

Součástí školy jsou školní družina a školní jídelna. Výuka čtyř tříd prvního stupně a provoz školní družiny probíhají na odloučeném pracovišti Orlová-Lutyně, 1. máje 1268.

Ve školním roce 2004/2005 navštěvují školu k datu inspekce ve dvaceti devíti třídách 664 žáci prvního až devátého ročníku. Výuka je realizována podle vzdělávacího programu Základní škola a v deseti třídách (všech ročníků) je zavedena rozšířená výuka hudební výchovy. Škola integruje padesát pět žáků se specifickými poruchami učení nebo chování, dále šest tělesně postižených žáků a dva s kombinovanými vadami.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově, ve vybraných společenskovedních (dějepis, vlastivěda, občanská nauka, český, anglický a německý jazyk) a přírodovědných předmětech (matematika, fyzika, chemie, zeměpis a přírodověda) základní školy.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

K datu inspekce zajišťuje výuku ve škole na prvním stupni šestnáct a na druhém stupni dvacet sedm učitelů. Požadavky na odbornou kvalifikaci splňuje třicet pedagogů včetně ředitele školy a jeho zástupců. Ostatní učitelé požadavky nespĺňují, tři z nich zahájili vysokoškolské studium k získání požadované kvalifikace.

Organizační řád školy pokrývá všechny oblasti řízení činnosti a provozu školy i jejich součástí. Organizační struktura je funkční. Kompetence a povinnosti všech pracovníků a žáků jsou rozpracovány ve *Školním řádu 2004/2005*.

Činnost jednotlivých provozních úseků je stanovena v *Plánu práce na školní rok 2004/2005*. Jeho aktualizace probíhá na provozních poradách. S konkrétními úkoly jsou pracovníci seznamováni prostřednictvím týdenních plánů zveřejněných ve sborovnách a kabinetech nebo dle potřeby i každodenním kontaktem s vedením školy.

Ve své řídicí práci využívá vedení školy poradní a metodické orgány - pedagogickou radu, metodická sdružení prvního stupně, školní družiny a předmětové komise zřízené pro druhý stupeň. Z předložených zápisů těchto poradních orgánů je zřejmá jejich neformální činnost, která poskytuje vedení školy dostatek informací k dalšímu zkvalitňování výuky.

Kvalita práce pedagogů je sledována a hodnocena vedením školy v rámci kontrolní a hospitační činnosti stanovené *Plánem kontroly a řízení na šk. rok 2004/2005*. S jejími závěry jsou pracovníci seznámeni na provozních poradách nebo při osobním pohovoru. Ke zjištěným nedostatkům jsou přijímána nápravná opatření. Zvýšená pozornost je věnována učitelům nespĺňujícím kvalifikační požadavky. Je zohledňována jejich potřeba dalšího vzdělávání, jsou vedeni zkušeným učitelem. Výsledky kontrolní a hospitační činnosti společně s aktivitami jednotlivých učitelů jsou jedním z kritérií při hodnocení a odměňování, které jsou součástí vnitřní dokumentace školy. Činnost vedení školy v oblasti lidských zdrojů je systematická a má pozitivní vliv na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu a profesní růst

pedagogů.

Ke zkvalitnění pedagogického procesu využívá škola i dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Stanovená pravidla pro výběr akcí vycházejí z potřeb školy (jejího zaměření na hudební výchovu), zájmu pedagogů a limitu finančních prostředků.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ke své činnosti využívá škola komplex čtyř vzájemně propojených bezbariérových budov, ve kterých zahájila výuku před patnácti lety. Kromě dvaceti šesti běžných kmenových tříd má dále k dispozici patnáct odborných učeben, cvičnou kuchyň, dvě tělocvičny, posilovnu a tři hřiště. V minulém roce byl uveden do provozu výtah pro tělesně postižené žáky.

Škola vybudovala čtyři odborné učebny hudební výchovy, které jsou vybaveny audiovizuální technikou, hudebními nástroji, nástěnnými obrazy a dalšími učebními pomůckami. Rozmanité uspořádání učeben umožňuje realizovat různé formy výuky a poskytuje rovněž dostatek prostoru pro rytmickou, pohybovou a taneční výchovu. Tři učebny pro výuku informatiky jsou vybaveny dostatečným počtem osobních počítačů. Jedna z nich slouží i k výuce ostatních předmětů. K výuce cizích jazyků jsou zřízeny dvě jazykové učebny. Jedna z nich je vhodně vybavena didaktickou technikou, mapami a obrazovým materiálem, do druhé si vyučující pomůcky a techniku přináší.

Třídy jsou vybaveny klasickým žákovským nábytkem, který je postupně modernizován. Výzdoba tříd, zejména na prvním stupni, působí podnětně. Podílí se na ní především žáci svými výtvarnými pracemi. Příznivý estetický dojem prostor celé školy dotváří bohatá květinová výzdoba. Žákovská knihovna je využívána ve stanovené době, soubory knih slouží i k výuce ve třídách. Učitelská knihovna je vybavena literaturou a dostatečným množstvím publikací pro potřeby výuky a sebevzdělávání učitelů. Přístup na internet mají učitelé zajištěn ve sborovně a v počítačových učebnách. K dispozici je vedle běžné didaktické a kancelářské techniky rovněž dataprojektor. Vybavení odborných učeben a kabinetů pomůckami je vedením školy sledováno a doplňováno na základě připravených podkladů předmětových komisí a finančních možností v rámci dlouhodobého plánu oprav, údržby a modernizace školy.

Pro výuku jsou žáci vybaveni učebnicemi a pracovními sešity, využívají také žákovské atlasy, slovníky a jazykovědné příručky.

Svou prostorovou kapacitou a vybaveností vytváří škola příznivé podmínky pro vzdělávání. Materiálně-technické zázemí školy je účelně využíváno širší veřejností především v oblasti sportovní. Všechna hřiště i obě tělocvičny s posilovnou slouží k pravidelné činnosti místních tělovýchovných jednot.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka sledovaných předmětů je realizována podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 schváleného MŠMT dne 30. dubna 1996 s účinností od 1. září

1996 včetně pozdějších úprav a doplňků v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.

V jedné třídě každého ročníku s výjimkou dvou tříd druhého ročníku je využíván učební plán Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním hudební výchovy čj. 21 969/96-22.

Škola se řídí schválenými učebními dokumenty. Učební plán ředitel školy vhodně upravil, je v souladu s rozvrhem hodin i reálnou výukou.

Pedagogická dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolní činnost vedení školy účelně ovlivňuje naplňování učebních dokumentů. Realizovaná opatření z výsledků kontrol jsou účinná.

Rozvrh hodin odpovídá psychohygienickým požadavkům, žáci mají během přestávek možnost relaxace. Školní řád obsahuje předepsaná ustanovení, provozní řády odborných učeben jsou vypracovány.

Přístup školy k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je příkladný. Jsou pro ně zpracovány individuální vzdělávací plány, probíhá reedukační péče, k dispozici je pedagogický asistent.

V oblasti prevence sociálně-patologických jevů postupuje škola promyšleně. *Minimální preventivní program* je vypracován na základě podrobné analýzy školní situace na tomto úseku. Uskutečněné akce a další přijímaná opatření v součinnosti s působením výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů přispívají ke zkvalitňování výchovné práce školy.

Informační systém školy vůči zákonným zástupcům žáků je funkční. Informace o chování a prospěchu dětí jsou přednostně předávány ústně dle potřeby nebo na třídních schůzkách a konzultacích, písemně prostřednictvím žakovských knížek. K akcím pořádaným školou jsou vydávány informační materiály. Rodiče mohou kontaktovat vedení školy rovněž telefonicky nebo elektronicky.

Příznivé klima školy společně s jednotným působením všech pracovníků přispívá k realizaci vzdělávacího programu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovedních předmětech (český, anglický a německý jazyk, dějepis, vlastivěda, občanská nauka)

Probírané učivo bylo v souladu s obecnými cíli a zásadami základního vzdělávání. Výchovně-vzdělávací cíle byly stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy a respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Byla zajištěna návaznost probíraného učiva na předcházející témata.

Vyučování probíhalo v účelně uspořádaných kmenových třídách nebo v jazykových učebnách. Jejich vybavení novým žakovským nábytkem, audiovizuální technikou a nástěnnými tabulemi s učivem bylo dále na prvním stupni doplněno množstvím učebních pomůcek a žakovskými pracemi. Materiální zázemí bylo většinou ve výuce využíváno. Žáci pracovali s pracovními listy, učebnicemi, učebními pomůckami a s materiály připravenými učitelkami.

Vyučovací čas byl účelně naplánován a využit. Učitelé vedli aktivní dialog se žáky, pozornost byla věnována i samostatné práci žáků. Část výuky spočívala ve výkladu nového učiva učitelem a zápisu poznámek do sešitů žáky. Motivace žáků byla příkladná v hodinách českého jazyka a především ve výuce učitelů prvního stupně. Vyučovací metody učitelů prvního stupně byly účelně aplikovány, střídány a vhodně doplňovány relaxačními činnostmi.

Výuka byla věcně i odborně správná, její tempo volili učitelé přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy a s ohledem na náročnost probíraného učiva. Přístupy k obsahu a organizaci výuky jazyků respektovaly požadavek komunikativního pojetí vzdělávání.

Žáci projevovali o výuku zájem, účelně byly uplatněny jejich zkušenosti. Ve všech hodinách byly využívány mezipředmětové vztahy. Učitelé zjišťovali úroveň porozumění učivu žáky, při opakování používali otázky zaměřené na pochopení širších souvislostí. Učivo bylo vhodně aktualizováno.

Stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky i žáky navzájem byla akceptována.

Ve většině hodin učitelé vhodným způsobem hodnotili žáky. Vždy ocenili jejich pokrok v učení, uplatňovali individuální přístup k žákům. Klasifikace byla zdůvodněná, motivující. Občas bylo použito sebehodnocení žáků. Hodnocení výsledků učení žáků v cizích jazycích bylo často zaměřeno na pamětné vědomosti, především na slovní zásobu a gramatiku.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovědních předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a vzdělávání v přírodovědných předmětech (matematika, fyzika, chemie, přírodověda)

Výuka probíhala v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání a s cíli základního vzdělávání. Cíle výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy, byly respektovány individuální vzdělávací potřeby žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Všechny využívané učebny – kmenové i odborné, ve kterých probíhala výuka, byly vhodně vybaveny a uspořádány. Vytvářely podnětné prostředí vzhledem k cílům výuky a činností žáků. Využití učebních pomůcek, didaktické techniky a učebnic ve sledované výuce bylo příkladné.

Řízení výuky bylo účelné, stanovené cíle byly naplňovány, ve vhodné míře byly zastoupeny aktivní činnosti žáků. Na druhém stupni převažovala ve většině hodin výuka frontální. V některých hodinách zeměpisu, matematiky a hlavně v hodinách na prvním stupni byla vhodně zařazena skupinová práce žáků nebo práce ve dvojicích. Ve většině hodin byl zaznamenán individuální přístup k žákům, zvolené tempo i úkoly byly přiměřené a umožňovaly zapojení všech žáků do vyučovacího procesu. Vyučující velmi dobře zvládali roli organizátora výuky i zdroje informací. Věcná a odborná správnost výuky byla obecně velmi dobrá. Ve většině hodin se pracovalo s chybou.

Aktivita a zájem žáků o výuku byly patrné téměř ve všech hodinách. Propojování teorie s praktickým uplatněním učiva a využívání zkušeností žáků bylo na velmi dobré úrovni, hodnocení mělo pozitivní vliv na motivaci žáků.

Stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem byla akceptována. Prostor pro vyjadřování vlastního názoru, argumentaci a diskuzi byl vytvořen. Během výuky docházelo u žáků k upevňování sebedůvěry, sebeúcty a vzájemného respektování. Komunikativní dovednosti žáků byly podporovány.

Ve vyučování docházelo k průběžnému hodnocení žáků učitelem. Metody hodnocení byly voleny vhodně, respektovány byly individuální dispozice žáků. Zaměření zkušebních a opakovacích otázek na pochopení širších souvislostí bylo průměrné, pouze výjimečně bylo zaznamenáno využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Pozitivem bylo oceňování pokroku.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově

Výuka hudební výchovy byla realizována v souladu s cíli a zásadami základního vzdělávání.

Jednotlivé cíle výuky ve sledovaných hodinách byly stanoveny vhodně a přiměřeně, vždy respektovaly aktuální stav třídy a individuální vzdělávací potřeby žáků. Míra jejich naplňování v průběhu výuky byla vysoká. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Výuka probíhala v odborných učebnách hudební výchovy. Učitelé účelně používali didaktickou techniku i učební pomůcky, pro žáky měli připraven nakopírovaný notový materiál.

Vnitřní členění hodin vycházelo z promyšlené přípravy na výuku. Vyučovací čas byl účelně naplněn, především na prvním stupni učitelé nezapomínali na relaxační chvílky. Ve výuce byly příkladně zastoupeny aktivní činnosti jako hra na tělo, hudebně-pohybové hry, taneční průprava, hra na flétnu, kultivovaný sólový a sborový zpěv za kvalitního nástrojového doprovodu vyučujících i žáků.

Učitelé dávali přednost frontální výuce při poslechu skladeb, vysvětlování hudební teorie a opakování učiva. Při nácvičení písní zohledňovali individuální schopnosti a možnosti jednotlivých žáků, dodržovali osvědčené didaktické postupy. Tempo výuky bylo přiměřené věku žáků a zaměření třídy.

Žáci pracovali aktivně. Při procvičování učiva učitelé využívali jejich zkušeností a praktických dovedností. Střídáním činností, neustálým povzbuzováním, prací s chybou a osobním příkladem je motivovali k neustálému zlepšování výkonů.

Stanovená pravidla vzájemné komunikace byla dodržována. Učitelé vytvářeli prostor pro osobnostní i sociální rozvoj žáků, což se odráželo v příznivém klimatu ve třídách.

Hodnocení žáků bylo průběžné, vždy odůvodněné, respektovalo jejich individuální dispozice. Učitelé nezapomínali ocenit každý pokrok, vedli žáky ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově jsou hodnoceny jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zjišťování a hodnocení svých výsledků vzdělávání vypracovala škola systém pololetních prověrek ve vybraných předmětech, který doplnila standardizovanými testy v pátém a devátém ročníku.

Dalším kritériem vlastního hodnocení činnosti školy je úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy (i konzervatoř) a vysoký počet veřejných vystoupení i koncertů pěveckých sborů v soutěžích a na celostátních přehlídkách. Všechny výsledky jsou vyhodnocovány a se závěry jsou učitelé seznámeni. Jsou přijímána adekvátní opatření.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Využití informační a komunikační techniky ve výuce“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce, která probíhá i v dalších základních školách, budou souhrnně zveřejněna ve výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.
- Škola prezentuje svou činnost prostřednictvím kulturně-spoločenských akcí, vystupováním pěveckých sborů a školním časopisem.
- Škola rozvíjí vzájemnou spolupráci s ostatními školami v Orlové, organizuje výchovné koncerty, městská kola různých soutěží i olympiád.
- Při škole působí Sborové a instrumentální studio, které zajišťuje nahrávání zvukových nosičů k prezentaci školy a jejích pěveckých sborů (výročí vzniku školy, města Orlové apod.).
- Škola organizuje činnost zájmových útvarů i nepovinného předmětu individuální logopedická péče. Zajišťuje prázdninové a víkendové akce (sportovní a hudební), ozdravné pobyty s plaveckým výcvikem, soustředění pěveckých sborů a národopisného souboru Olšinka.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Orlová-Lutyně K. Dvořáčka 1230 okres Karviná včetně dodatků vydaná usnesením Zastupitelstva Města Orlové č. 22 ze dne 11. 9. 2002 s účinností od 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 29 836/02-21 ze dne 21. 11. 2002 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
3. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků vydaný MŠMT ČR
4. Vzdělávací program Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním hudební výchovy čj. 21 969/96-22 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků vydaný MŠMT ČR
5. Třídní knihy tříd I. A, II. B, III. A, B; IV. B, C; V. A, B, C; VI. A, C; VII. A, B, C, D; VIII. A, B, C a IX. A, B, C, D vedené ve školním roce 2004/2005
6. Personální dokumentace (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání) všech učitelů zaměstnaných školou v době kontroly
7. Rozvrh hodin ve školním roce 2004/2005, včetně rozpisu zvonění
8. *Plán práce na školní rok 2004/2005* – projednán a schválen na pedagogické radě dne 31. 8. 2004
9. *Organizační řád ZŠ* ze dne 2. 2. 2003
10. *Školní řád 2004/2005* včetně příloh ze dne 1. 9. 2004
11. *Hlavní úkoly a cíle ICT do roku 2006 ve výchově a vzdělávání na škole bez data*
12. *Minimální preventivní program* ze dne 15. 9. 2004
13. *Zápisy z jednání pedagogické rady* ze dne 31. 8. 2004, 6. 11. 2004, 18. 1. 2005, 19. 4. 2005
14. *Výroční zpráva školy za školní rok 2003/2004*

15. Další vzdělávání pedagogických pracovníků - školní rok 2004/2005
16. Plán kontroly a řízení na šk. rok 2004/2005 bez data
17. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2004/2005 bez data
18. Kurikulum multikulturní výchovy pro I. a II. stupeň ZŠ a ŠVP bez data
19. Individuální vzdělávací plány pro integrované žáky 4. ročníku ze dne 21. 9. 2004
20. Zápisy předmětových komisí ČJ a HV ve školním roce 2004/2005

ZÁVĚR

Dlouhodobá koncepční práce vedení školy v personální oblasti pozitivně ovlivňuje průběh a výsledky vzdělávacího procesu. Důležité místo zaujímá výměna zkušeností a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Výrazně kladným prvkem je příznivá atmosféra v celé škole a vstřícné interpersonální vztahy.

Materiálně-technické podmínky dosahují vysoké úrovně. Jsou průběžně modernizovány a tvoří kvalitní zázemí pro činnost školy.

Vzdělávací činnost je založena zejména na uplatňování tradičních prvků. Výuka se vyznačovala promyšlenou organizací, metody a formy byly voleny adekvátně k jejím potřebám.

Škola úspěšně pokračuje v realizaci svého koncepčního záměru. Udržuje si velmi dobrou kvalitu vzdělávání a vysokou úroveň reprezentace v hudebních soutěžích.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Vráblíková	.....
Člen týmu	Ing. Lada Bednárová	.....
Člen týmu	Karel Richter	.....
Člen týmu	Libuše Švecová	.....
Člen týmu	Mgr. Magda Trávníčková	.....
Člen týmu	Mgr. Kazimír Worek	.....

Ve Frýdku-Místku dne 31. května 2005

Razítko

Přílohy

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Politických obětí 128, 738 02 Frýdek-Místek. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 17. června 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jan Raszka

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Městský úřad Osvobození 796 735 14 Orlová-Lutyně	2005-07-07	n2-1167/05-005248
Školská rada	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.